

Roll No. ....

Total Pages : 12

**SECTION—A**

**13536/NJ**

**E-32/2111**

**COMPUTER APPLICATIONS**

**IN BUSINESS**

Paper-105

Semester-I

Time Allowed : 3 Hours] [Maximum Marks : 60

**Note :** The candidates are required to attempt **two** questions each from Sections A and B carrying 9 marks each and the entire Section C consisting of 8 short answer type questions carrying 3 marks each. Simple Calculator (not Scientific) is allowed.

1. Explain any **three** of the following functions and procedure to operate them : 3,3,3
  - (a) Auto Correct.
  - (b) Replace Text.
  - (c) Bullets and Numbering.
  - (b) Paragraph Formatting.
  
2. What are number systems and their types? Explain the Binary Number System. 9
  - (a) Represent 111011 in the Decimal Number System.
  - (b) Express 255 in Binary Number System.
  
3. (a) What is an Input Device ? Write the name of Input Devices and explain their features. 5
  - (b) Describe the working of following : 4
    - (i) Monitors
    - (ii) Speakers.

4. (a) What is Mail Merge? How do you create a mail merge in Word? Why is Mail Merge important? Discuss the uses of Mail Merge.

4½

(b) What are the different types of Templates? How to apply Custom templates in Word? 4½

**SECTION—B**

5. (a) Give the brief introduction of Mathematical Functions to common Spreadsheet. Describe the steps for following operations with the help of Mathematical functions to common Spreadsheet.

(i) This function returns the absolute value of a number. It therefore returns the number, if it is positive or the opposite (positive) if it is negative.

(ii) Rounds a number up to the nearest odd interger.

(iii) Returns the product of the Multiplication of the values in parenthesis.

(iv) Returns the sum of the values in parenthesis. 6

(b) Using Spreadsheets, describe the steps to find how many apples, plums and total fruits are sold during the week : 3

Days of the week	Apples sold of the day of the week	Plums sold of the day of the week
1.	3	5
2.	6	5
3.	8	2
4.	1	8
5.	5	2
6.	7	9
7.	5	5

6. Explain the Database Management System (DBMS) and its main types. Describe application and uses of DBMS in the area of Accounting. 9
7. Describe basics of PowerPoint. Explain the types of presentations. What is a good way to start a presentation? Explain the facility of Symbols and Images in PowerPoint presentation. 9
8. Write illustrative notes on the following : 5,4
- (a) Meaning of Correlation and its types.
  - (b) Frequency distribution.

### SECTION—C

9. Write short notes any **eight** of the following :  
8×3=24
- (i) What are the different types of Computer? Give classifications of Computer according to its purpose.

- (ii) What are the basics of word processing? Describe the elements of word processing.
- (iii) Describe the steps how to insert a picture into a video.
- (iv) What does the Control Panel include?
- (v) Describe the functions of Windows Operating Systems.
- (vi) What is Text Formatting in MS Word? What are the types of formatting?
- (vii) Explain the Statistical Functions. Describe the steps to calculate the Average and the Standard Deviation in Excel.
- (viii) What do you mean by Relational Data Model and its characteristics?
- (ix) What are the steps to insert the Current Date and Day in Excel ?
- (x) What do you know about Animation? Describe the types of Animation.

## PUNJABI VERSION

**ਨੋਟ :** ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 9 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ C ਸਾਰਾ ਕਰੋ। ਇਸ ਵਿਚ 8 ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ। ਸਧਾਰਣ ਕੈਲਕੁਲੇਟਰ (ਵਿਗਿਆਨਕ ਨਹੀਂ) ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

### ਭਾਗ—A

1. ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਤਿੰਨ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ: 3,3,3
  - (a) ਸਵੈ ਸਹੀ
  - (b) ਟੈਕਸਟ ਬਦਲੋ
  - (c) ਬੁਲੇਟਸ ਅਤੇ ਨੰਬਰਿੰਗ
  - (d) ਪੈਰਾ ਫਾਰਮੈਟਿੰਗ।
2. ਨੰਬਰ ਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਬਾਈਨਰੀ ਨੰਬਰ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 9
  - (a) ਦਸ਼ਮਲਵ ਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ 111011 ਨੂੰ ਦਰਸਾਓ।

(b) ਬਾਈਨਰੀ ਨੰਬਰ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ 255 ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਕਰੋ।

3. (a) ਇਨਪੁਟ ਉਪਕਰਣ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਨਪੁਟ ਡਿਵਾਈਸਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 5
  - (b) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ:
    - (i) ਮਾਨੀਟਰ
    - (ii) ਸਪੀਕਰ। 4
4. (a) ਮੇਲ ਮਰਜ ਕੀ ਹੈ? ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਮੇਲ ਮਰਜ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਮੇਲ ਮਰਜ ਕਿਉਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ? ਮੇਲ ਮਰਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। 4½
  - (b) ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਕੀ ਹਨ? ਵਰਡ ਵਿਚ ਕਸਟਮ ਟੈਂਪਲੇਟਸ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕਰੀਏ? 4½

### ਭਾਗ—B

5. (a) ਸਧਾਰਣ ਸਪ੍ਰੈਡਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਦਿਓ। ਆਮ ਸਪ੍ਰੈਡਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਗਣਿਤ ਦੇ

ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵਰਣਨ ਕਰੋ:

- (i) ਇਹ ਕਾਰਜ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਦਾ ਪੂਰਨ ਮੁੱਲ ਵਾਪਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨੰਬਰ ਵਾਪਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਲਟ (ਸਕਾਰਾਤਮਕ) ਜੇ ਇਹ ਰਿਣਾਤਮਕ ਹੈ।
- (ii) ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਦੇ ਅਨੌਖੇ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਤੱਕ ਮਿਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- (iii) ਬਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- (iv) ਬਰੈਕਟ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ ਦੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। 6

(b) ਸਪ੍ਰੈਡਸ਼ੀਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ ਕਿ ਹਫ਼ਤੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿੰਨੇ ਸੇਬ, ਪਲੱਮ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਫਲ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: 3

ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ	ਸੇਬ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਕਦੇ ਹਨ	ਪਲੱਮ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਕਦੇ ਹਨ
1.	3	5
2.	6	5

ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ	ਸੇਬ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਕਦੇ ਹਨ	ਪਲੱਮ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਕਦੇ ਹਨ
3.	8	2
4.	1	8
5.	5	2
6.	7	9
7.	5	5

- 6. ਡਾਟਾਬੇਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਸਿਸਟਮ (DBMS) ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। ਅਕਾਉਂਟਿੰਗ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡੀਬੀਐਮਐਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 9
- 7. ਪਾਵਰਪੁਆਇੰਟ ਦੀਆਂ ਮੁਢਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਕੀ ਹੈ? ਪਾਵਰਪੁਆਇੰਟ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ। 9
- 8. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :  
(a) ਸੰਬੰਧ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅਰਥ।

(b) ਬਾਰੰਬਾਰਤਾ ਦੀ ਵੰਡ। 5,4

**ਭਾਗ—C**

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ 8 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

$$8 \times 3 = 24$$

- (i) Computer ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਕੀ ਹਨ? Computer ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਗੀਕਰਣ ਦਿਓ।
- (ii) ਵਰਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੀਆਂ Basics ਗੱਲਾਂ ਕੀ ਹਨ? ਵਰਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਦੇ ਤੱਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- (iii) ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਤਸਵੀਰ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੀਏ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- (iv) ਕੰਟਰੋਲ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- (v) ਵਿੰਡੋਜ਼ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
- (vi) ਐਮ ਐਸ ਵਰਡ ਵਿਚ ਟੈਕਸਟ ਫਾਰਮੈਟਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਫਾਰਮੈਟਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਕੀ ਹਨ?
- (vii) ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਐਕਸਲ

ਵਿੱਚ Average ਅਤੇ Standard Deviation ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

- (viii) ਰੀਲੇਸ਼ਨਲ ਡੇਟਾ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?
- (ix) ਐਕਸਲ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਤਾਰੀਖ ਅਤੇ ਦਿਨ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਕਦਮ ਹਨ?
- (x) ਤੁਹਾਨੂੰ ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਕੀ ਪਤਾ ਹੈ? ਐਨੀਮੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।